

19. Tarpianjoen reitti

Reitin kulku

Urjala, Kortejärvi - Kylmäkoski - Jalanti - Jumunen - Viiala - Liponselkä - Lempäälä.
Reitin pituus on noin 45 kilometriä.

Reitin luonne

Hidasvirtainen mukava perhereitti. Matkalla muutama ennakkotarkastettava, varottava ja maitse ohitettava koski.

Kulkukelpoisuus

Reitti on melottavissa koko sulanveden ajan.

Kartat

Maasto- ja peruskartat 2114 04, 2114 05, 2144 08, 2144 09 ja 2123 07

Lähtöpaikat

Urjalankylästä, Urjala - Punkalaitumen tien ylittäessä Rutajärvestä Kortejärveen laskevan joen vanhan kivasakstin kohdalta tai Kortejärven jälkeen Urjala - Halkivaha tieltä Tarpianjoen ylittävän sillan kohdalta.

Hidasvirtainen mukava
perhereitti.

Reittiseloste

Kivasakstin kohdalta lähdettäessä melotaan ensin noin puoli kilometriä jokea. Jokiosuuden jälkeen saavutaan ruohottuneelle vajaan kolme kilometriä pitkälle Kortejärvelle. Järven itärannalla, melontasuuntaan oikealla, on lintutorni, jolla kannattaa poiketa jos on aikaa. Tarpianjoen alettua alitetaan Urjala - Halkivaha maantie. Sillalta noin kilometrin melonnan jälkeen on matala tilustien silta, jonka voi korkealla vedellä helposti ohittaa maitse. Joki virtaa rauhallisesti läpi Noiskosken ja alittaa paikallistien. Sillan kohdalta parinsadan metrin jälkeen on korkealla vedellä syytä rantautua oikealle ennen Nokooringkoskea, jonka yläosa on patorakennelmien vuoksi laskukelvoton ja vaarallinen aloitteleville melojille. Koski on aina ehdottomasti ennakkotarkastettava. Nokooringkoskessa on kaksi patoväylää ja korkealla vedellä melko voimakas virran imu. Korkealla vedellä kanootti kannattaa vetää maitse oikeaa rantaa ja edelleen siltaa myöten yli päävirrasta patoluukkujen väliin noin 50 metriä. Matalalla vedellä voi kanoottiin laskea alas patoluukkujen väliin. Tästä kosken ohittaminen jatkuu polkua myöten etuoikealle, kunnes tullaan jälkeen pienen mutkan tehneelle joelle noin 50 metriä. Loppukosken voi laskea, joskin joki on tältä kohdin paikoin risukkoista ja kivikkoista.

Kolmen kilometrin tasaisen osuuden jälkeen näkyy paikallistien silta, jonka jälkeen edessä on alaosaan laskukelvoton Myllykoski. Korkealla vedellä kannattaa rantautua ennen siltaa ja ennakkotarkastaa koskiosuudet. Yläosan voi laskea korkeallakin vedellä koskien väliseen suvantoon. **Vanhalle padolle vetävää imua on varottava!** Rantautuminen oikealle, josta ohitus ensin tilustietä ja siitä pellon reunaa joen varteen (n.150 - 200 metriä). Noin puoli kilometriä Myllykosken alapuolelle on rakennettu kivikynnys, joka on syytä ennakkotarkastaa ennen laskua.

Kivikynnyksen jälkeen on vajaan 8 kilometrin mittainen tasainen osuus, minkä jälkeen saavutaan Taipaleen kylään, jossa on ohitettava Taipaleenkoski. Rantautuminen ennen koskenniskaa oikealle puolelle ja kanootti kantaan yli tien.

Parin kilometrin tasaisen jälkeen on Oivukkavirta ja siitä kilometrin päässä Kopankoski, jonka voi korkealla vedellä laskea kahtakin eri reittiä. Kopankoskelta reilu kilometri ja ollaan kaksiosoisessa Pajukoskessa. Yläosan voi laskea ja pysähtyä ennen alaosaan olevaan suvantoon vasemmalle puolelle ja käydä ennakkotarkastamassa alemman kosken. Koskessa on vanhan myllyn raunioita ja noin metrin kynnyksen, joka ainakin aloittelijoiden kannattaa ohittaa. Alemman kosken imua varoen voi meloa aivan alakosken viereen vasemmalle puolelle, josta on helppo vetää kanootti ohi alakosken noin 30 metriä ja jatkaa matkaa. **HUOM!** Oivukkavirtaa, Kopankoskea ja Pajukoskea tullaan kiveämään kalataloudellisen kunnostuksen yhteydessä syyskesällä joko vuonna 2002 tai 2003!

Matkaa Pajukoskelta Kylmäkoskelle on kolmisen kilometriä. Myös Kylmäkoski on ennakkotarkastettava. Korkealla vedellä koskessa on kova virtaus, matalalla vedellä koski taas on kovin kivinen ja ainakin kanootilla reitillä pysyminen vaatii kokemusta. Koskessa on vanhat padon rauniot. Raunioiden kohdalla uoma kapenee ja joessa on jyrkästi pudotusta noin 1,5 metriä. **Isohko valssiaalto pitää huolen siitä, ettei aloittelijoiden kannata edes ajatella kosken laskemista !** Rantautuminen on korkealla vedellä syytä tehdä vasemmalle puolelle jokea jo hyvissä ajoin ennen siltaa. Matalalla vedellä voi rantautua heti vasemmalle sillan alituksen jälkeen, jolloin kanoottia ei tarvitse vetää korkeahkon tiepengermän ylitse. Kosken ohitus on parasta tehdä joen vasenta rantaa myöten, matkaa sillalle on noin 50 metriä ja sillan jälkeen sopivaan kanootin laskupaikkaan vielä noin sata metriä. Kosken jälkeen ohitetaan pienessä virrassa vanha Turun tie ja vajaan parin kilometrin melomisen jälkeen saavutaan Jalantijärvelle. Melonta jatkuu 2,5 kilometriä kohti Oriniemen ja Riipanniemen välistä lahtea, mistä Tarpianjoki jatkaa selvästi laajentuneena kohti Viialaa. Järveltä näkyy joen yli menevä silta hyvin, joten sitä kohti on hyvä matkaa tehdä Jalannin suunnasta.

Rauhallista melontaa riittää noin kuusi kilometriä, jolloin saavutaan Viialaan. Alitetaan Viiala - Toijala paikallistie ja saavutaan rautatiesillalle. Korkealla vedellä on syytä varoa virran voimakasta imua, rantautua heti rautatiesillan jälkeen vasemmalle ja käydä ennakkotarkastamassa edessä oleva Haihunkoski. Koski on moniuomainen ja ehdottomasti ennakkotarkastettava ennen mahdollista laskemista. Kosken laskeminen on nimittäin mahdollista matalalla vedellä, mahdollisesti keskivedelläkin, mutta ei missään tapauksessa korkealla vedellä. Korkealla vedellä sillat ovat niin matalia, että laskeminen on mahdotonta. Useista uomista laitimmat ovat laskukelvottomia, sillä ne johtavat silta-aukkojen jälkeen päin koskessa aikanaan olleita betonirakenteita. Vain keskellä olevaa uomaa voi laskea alas. Kanootin kuljetus ohi kosken onnistuu parhaiten vasenta rantaa myöten. Korkealla vedellä kantomatkaa tulee noin 300 metriä, matalalla vedellä voi laskea kosken vasenta uomaa alas lähelle siltaa, jolloin kantomatka lähes puolittuu. Jos kalastaminen kiinnostaa, eikä ole kiire, niin Haihunkoskella on siihen hyvä mahdollisuus. **HUOM! Haihunkosken niskalle tullaan rautatiesillan ja maantiesillan väliin rakentamaan lähivuosina pohjapato. Samassa yhteydessä tullaan Haihunkoskea kiveämään ja sen laskumahdollisuudet kanootilla heikkenevät.**

Haihunkosken suvannossa joen jakaa Ripasaari, jonka voi kiertää joko oikealta tai vasemmalta. Ripasaaren jälkeen avautuu Jumunen. Reitti jatkuu tästä enemmän järvimäisenä kohti Lempäälää lähes 12 kilometrin verran. Jumusen jälkeen saavutaan Väänteenvuolteelle, josta matka jatkuu etelää kohti Liponselälle. Liponselän pohjoispäässä on Simunan saaret ja Niittysaaret. Saarten jälkeen alkaa Kortonselkä, minkä jälkeen on lähes neljän kilometrin mittainen Hiidenvuolle. Melonta on helpointa päättää Majatalo Hiidenhelmen/Hiisi-golfn kohdalle tai Lempäälän pursiseuran satamaan juuri ennen Lempäälä - Valkeakoski tien siltaa menosuuntaan vasemmalle. Mahdollista on myös jatkaa Lempäälän keskusta-saaren ympärimelonnalla joko kokonaan tai ainakin osan matkaa. (Kts. reittiseloste 20 Lempäälän koskireitti).

Huomioitavaa

Reitin eteläosassa Jumusesta Lempäälän kanavan kautta Tampereelle liikennöi kesäisin Hopealinja. Myös muu moottoroitu vesiliikenne on melko vilkasta. Melojalle voi tästä aiheutua vaaratilanteita varsinkin kapeissa kohdissa, Jumusen jälkeen Väänteenvuolteessa, Liponselän vaihtuessa Korttseläksi Niittysaarien kohdalla, sekä Hiidenvuolteessa juuri ennen Lempäälää.

Kovalla tuulella kannattaa huomioida ainakin tuulen suunta tehtäessä päätöstä melontaretkestä. Isoilla järven selillä (Jalanti, Jumunen ja Liponselkä) voi tulla muuten suuria ongelmia matkanteon kanssa.

Melontaa voi jatkaa vielä Lempäälän koskireittinä (reitti 20).

Nähtävyydet

Urjala; Urjalankylässä on paljon tutustuttavaa jo ennen melontaretkelle lähtöä. Merkittävin nähtävyyksien lienee Väinö Linnan nimeä kantava 25 kilometriä pitkä kotiseutureitti, mikä kierteleä aivan melontareitin alkutaipaleen Urjalankylän maisemia.

Opasvaraukset Urjalan kunta (03) 541 41. Urjalankylältä löytyy myös Urjalan kotiseutumuseo, minä alueella on päärakennuksen lisäksi mm. keinutuolimuseorakennus, Honkolan kartanon ruotusavottamiehen aitta, tuulimylly, Karhukorsu ja I-maailmansodan aikaisia linnoitusraunioita. Museoalueella päivystää kesäisin opas.

Urjalankylässä toimii myös Hessi-talli, mikä kiinnostaa varmasti niitä jotka melomisen lisäksi pitävät ratsastamisesta.

Kortejärven rannalla kannattaa rantautua Kortejärven upean lintutornin kohdalla ja poiketa katselemaan alueen linnustoa.

Isotalon tilamuseo, Hanna ja Jaakko Honkaniemi. Puh. (03) 546 0862, 0500-429 828.

Viiala; Haihunkosken sillat ovat maamme ainoa kivistä tehty neliaukkoinen holvikaarisiltarakennelma. Kosken seutu on myös virkistyskalastajien apajapaikka.

Palvelut

Urjala; Isotalon tilan Makasiinikahvila ja maatilamajoitusta, Puh. (03) 546 0862 tai 0500-429 828. Kylmäkoski; Kirkonkylässä kaikki taajaman palvelut. Ravitsemus, majoitus ja ohjelmapalvelut Piilopirtti kestikievari, Team Hunter puh. (03) 546 0530, 040-584 5039, erkki.laukkonen@teamhunter.com

Viiala; kaikki taajaman palvelut.

Lempäälä; Mantereen maatilamatkailu, Nieminen puh. (03) 543 5010, 0400-620 539
Camping Hääkivi (03) 375 2970

Maasaaren korsu Liponselän jälkeen vasemmalla.

Lempäälän seudun matkailuyhdistys. Puh. 0400-590 697

Hiidenhelmen majatalo. Puh. (03) 375 3331, Hotelli Kanava puh. (03) 375 3700

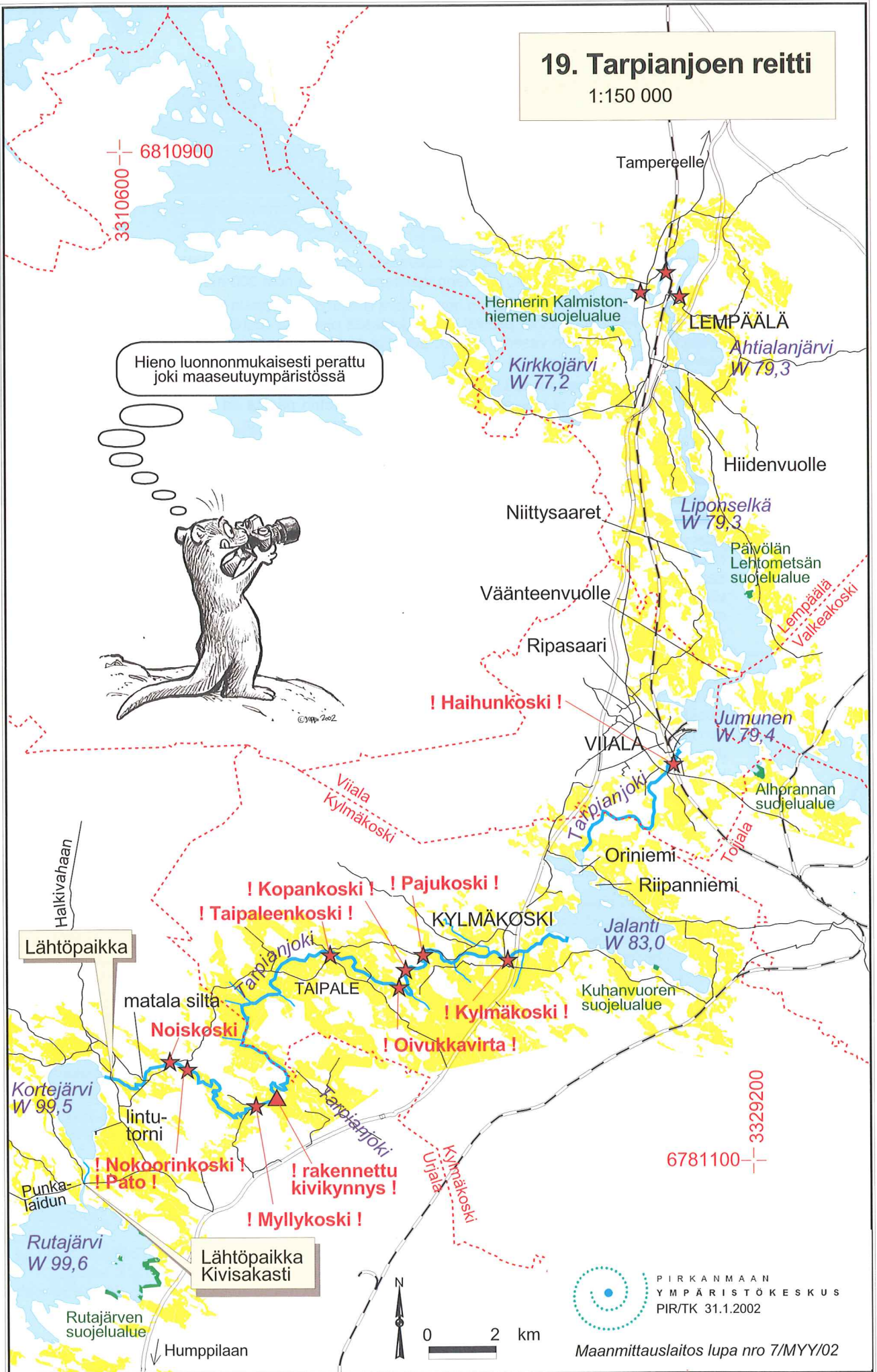
Kirkonkylällä kaikki taajaman palvelut.

19. Tarpianjoen reitti

1:150 000

Hieno luonnonmukaisesti perattu
joki maaseutuympäristössä

PIRKANMAAN
YMPÄRISTÖKESKUS
PIR/TK 31.1.2002

Maanmittauslaitos lupa nro 7/MYY/02